

3024/2021/KHK

KUKHK-17749/KP/2020-11

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

VÁŠ DOPIS ZN.:
ZE DNE:

Pan

..

nar. :

NAŠE ZNAČKA (č. j.) KUKHK-17749/KP/2020-11

ODBOR: kultura a památkové péče
ODDĚLENÍ: památkové péče
LINKA | MOBIL: 495 817 255 | 727 899 592
E-MAIL: jdioszegi@kr-kralovehradecky.cz

DATUM: 11.01.2021

Počet listů: 10
Počet příloh: / listů: 0 / 0
Počet svazků: 0
Sp. znak, sk. režim: 67.1, V/10

R O Z H O D N U T Í

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor kultury a památkové péče, oddělení památkové péče, jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče podle § 28 odst. 2 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, podle § 29 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění, a podle § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, rozhodl takto:

Pan / , narozený dne : trvale bytem ,

je vinen

tím, že dne 18. 4. 2020 na poli na území Krajinné památkové zóny Území bojiště u Hradce Králové v blízkosti obce Máslojedy, konkrétně na pozemku parc. č. 543, k. ú. Máslojedy (S-JTSK -645679; 1031498), v rozporu s ustanovením § 21 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, prováděl archeologický výzkum, aniž by disponoval příslušným povolením vydaným Ministerstvem kultury České republiky a dohodou uzavřenou s Akademií věd České republiky o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů,

čímž spáchal

přestupek z nedbalosti podle § 39 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, za který se mu ukládá podle § 35 písm. b) a § 46 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, a podle § 39 odst. 5 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění,

pokuta ve výši 50.000,- Kč, slovy padesát tisíc Kč,

a dále v souladu s ustanovením § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, a § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění, povinnost

uhradit náklady řízení v paušální výši 1.000,- Kč, slovy jeden tisíc Kč.

Pokuta i úhrada nákladů řízení jsou podle § 46 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, splatné do 30-ti kalendářních dní ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Krajského úřadu Královéhradeckého kraje číslo 27-2031100257/0100, variabilní symbol 1610000068.

ODŮVODNĚNÍ

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor kultury a památkové péče, oddělení památkové péče (dále jen „správní orgán“), zahájil z moci úřední správní řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku, jehož skutková podstata („provádí v rozporu s § 21 odst. 2 archeologický výzkum“) je obsažena v ustanovení § 39 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen „PamZ“). Možné porušení § 21 odst. 2 PamZ spatřil správní orgán v tom, že pan (dále jen „obviněný“) dne 18. 4. 2020 na poli na území Krajinné památkové zóny Území bojiště u Hradce Králové v blízkosti obce Máslojedy, konkrétně na pozemku parc. č. 543, k. ú. Máslojedy (S-JTSK -645679; 1031498), prováděl v rozporu s citovaným ustanovením archeologický výzkum, aniž by disponoval příslušným povolením vydaným Ministerstvem kultury České republiky a dohodou uzavřenou s Akademií věd České republiky o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů.

Důvodnou indicií pro zahájení řízení o možném porušení PamZ bylo sdílení nálezu obviněným na internetových stránkách www.lovecpokladu.cz. Příspěvek byl vytvořen dne 18. 4. 2020: „Dnešní smutný nález uprostřed tisíckrát prohledaného pole. Slabý hluboký signál. Dlouho kopu a první se vylouplo jablíčko. Kamarád mě gratuluje. Hrábnu rukou do zelené hlíny a vytahují orla. Radost veliká. Povídám ze srandy, tak ještě aby tam byla hlava. A ona tam byla!!! Hroznej pocit. Vyndal jsem z díry projektily i se strážákem, skleněného panáka a nějaké železné a mosazné předměty. Pietně jsem vrátil kousky kostí do díry a vše dal do původního stavu, aby nadále mohl odpočívat v pokoji.“ (cit. z [Smutný nález uprostřed pole | LovecPokladu.cz](http://www.lovecpokladu.cz)) K příspěvku bylo připojeno 8 fotografií dokumentující nález. V rámci tohoto zjištění kontaktoval správní orgán dopisem č.j. KUKHK-17749/KP/2020-1 ze dne 5. 6. 2020 Muzeum východních Čech v Hradci Králové za účelem prověření a zaslání podkladů k dané události. Požadované vyjádření bylo správnímu orgánu doručeno dne 31. 7. 2020: „dne 18. dubna 2020 našel pan k.ú. Máslojedy detektorem kovů dosud neznámý hrob vojáka z bitvy 1866. Ačkoliv nálezce již několik let předává své nálezy Muzeu východních Čech, nedodržel v tomto případě zákonem stanovený postup a při vyjímání kovových součástí výstroje porušil nálezovou situaci a nešetrně manipuloval s lidskými ostatky. ... Z nálezového

souboru lze konstatovat, že zasažena byla především oblast hlavy a pasu. ... Téhož dne nálezce fyzicky předal archeologickému oddělení MVČ soubor 38 předmětů, ...“.

Přestupkové řízení s panem I. bylo zahájeno v souladu s ust. § 78 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění (dále jen „PřestZ“), dne 14. 8. 2020, kdy došlo k doručení dopisu správního orgánu č. j. KUKHK-17749/KP/2020-6 ze dne 10. 8. 2020 obsahujícího oznámení o zahájení přestupkového řízení účastníkovi řízení. Tímto dopisem správní orgán zároveň dle § 80 odst. 4 PřestZ a § 59 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „SŘ“), nařídil v dané věci ústní jednání a předvolal obviněného pana I. k tomuto ústnímu jednání. Termín ústního jednání byl stanoven na den 7. 9. 2020 od 15:00 hodin v kanceláři správního orgánu.

Obviněný se dne 7. 9. 2020 řádně dostavil k ústnímu jednání. V úvodu jednání byl seznámen s předmětem jednání, respektive s tím, co se mu klade za vinu, a následně byl poučen, že má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhopvat důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. Poté provedl správní orgán dokazování všemi doposud shromážděnými podklady a vyzval pana I., aby se ke sdělenému obvinění a ke shromážděným podkladům vyjádřil. Pan I. do protokolu uvedl: *Dne 18. 4. 2020 při provádění detektorového výzkumu na poli na k.ú. Máslojedy mě signál detektoru upozornil na kovový předmět pod zemí. Na místě jsem provedl výkop do hloubky cca 40 cm, ve kterém jsem našel kokardu a následně orlici, z čehož bylo jasné, že se jedná o vojáka z války roku 1866. Poté jsem z výkopu vytáhl části lebky. Ve výkopu jsem dále nepokračoval. Kostí jsem uložil do pytlíku a uložil v místě výkopu. Ještě tentýž večer jsem se o nález „podělil“ na internetu. Následující den se v místě nálezu sešlo asi deset lidí z Komitétu 1866 i spolu s nálezcem. V průběhu této schůzky byl telefonicky kontaktován archeolog Muzea východních Čech v Hradci Králové. Ve středu 22. 4. 2020 byl celý soubor předán do muzea.* Dále pan I. uvedl, že s detektorem pracuje už delší dobu a všechny své nálezy odevzdává do Muzea východních Čech v Hradci Králové, což potvrdilo Muzeum východních Čech ve svém vyjádření (viz výše). Obviněný si byl vědom, že se nachází na území Krajinné památkové zóny bitvy u Hradce Králové, ale nepředpokládal, že na tak často detektoráři vyhledávaném místě může učinit nález tohoto charakteru.

Všechny uvedené skutečnosti byly náležitě zaprotokolovány a ústní jednání bylo ukončeno. Obviněný konstatoval, že nemá, co by více uvedl, nenavrhuje provedení žádných dalších důkazů, s protokolem byl seznámen a souhlasí s ním. Rovněž byl seznámen se všemi shromážděnými podklady a více se k nim nechce vyjádřit. Bere na vědomí, že s rozhodnutím správního orgánu bude seznámen písemným vyhotovením, které mu bude doručeno na adresu trvalého bydliště. Protokol je součástí spisu pod č. j. KUKHK-17749/KP/2020-7.

S odkazem na ustanovení § 3 SŘ se pro řádné posouzení závažnosti přestupku správní orgán rozhodl zjistit význam předmětné lokality, v níž se obviněný z přestupku pohyboval s detektorem kovů, z hlediska archeologické památkové péče, a to včetně případného poškození hodnoty této lokality počínáním obviněného. Vzhledem k tomu, že se jedná o prohlášenou Krajinnou památkovou zónu bitvy u Hradce Králové 1866 obrátil se správní orgán na Vojenský historický ústav Praha s žádostí o odborné posouzení věci z hlediska archeologické památkové péče. Příslušné odborné posouzení bylo vydáno pod č. j. MO 328834/2020-1241 dne 12. 11. 2020 a správnímu orgánu bylo doručeno o den později. Vojenský historický ústav Praha zde uvádí: *„Z rozboru fotografií vyplývá následující: Výkopem byl odkryt minimálně jeden celý hrob rakouského pěšáka padlého během bitvy 3. července 1866. Podle nálezu orlice, kokardy, olověných střel a kožených součástek z výstroje vojáka je zřejmé, že se nálezce soustředil na oblast hlavy a pasu podle signálu detektoru. Předměty a obličejovou část lidské lebky vybral ze země a nedokumentoval původní polohu. Není ale patrné, zdali dolní končetiny náleží k tělu odkrytému v hlavě a pasu (podle nálezů), nebo jestli byl odkryt hrob/hroby náležející do hromadného pohřbu. Příslušnost skleněného kalíšku a*

železných součástí k pohřbu je nejisté.“ Dále uvádí, že dle jejich názoru mohlo ze strany nálezce dojít k porušení následujících obecně závazných právních předpisů: zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech, zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vzhledem k tomu, že se jedná o území prohlášené krajinné památkové zóny a s ohledem na vyjádření Vojenského historického ústavu Praha je nesporně nutno považovat za území s archeologickými nálezy ve smyslu § 22 odst. 2 PamZ.

Dále jsou součástí spisu vytištěná internetová stránka s textem o nález, fotografie pořízené nálezcem vyvěšené na internetu doplněné o fotografie z místa po opětovném zahrnutí hrobu a výpis z živnostenského rejstříku. Dále správní orgán vložil s ohledem na předmět řízení, tedy archeologický výzkum s pomocí detektoru kovů, do spisu tisk textu Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná) publikované pod č. 99/2000 Sb. m. s., dále tisk teze doktorské disertační práce k získání vědeckého titulu „doktor věd“ ve skupině věd historických (KUNA, Martin: Nedestruktivní archeologie – teorie, metody a cíle. AV ČR, pracoviště uchazeče: Archeologický ústav AV ČR, Praha, prosinec 2006) týkající se problematiky nedestruktivních archeologických výzkumů, k nimž, jak vyplývá z obsahu teze, bezpochyby patří i průzkum z pomocí detektoru kovů, a konečně je součástí spisu také tisk jedné z definic archeologického výzkumu, tak jak je uvedena na webových stránkách Ústavu archeologické památkové péče Brno (viz <https://www.uapp.cz>).

Význam předmětné lokality je dán i jejím již zmíněným prohlášením za Krajinnou památkovou zónu Areál bojiště bitvy u Hradce Králové, což je krajinná památková zóna prohlášená Vyhláškou MK č. 208/1996 Sb. ze dne 1.července 1996 o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny, ve které jsou stanoveny následující památkové hodnoty: „K zajištění ochrany částí krajinného celku a historických prostředí, které se sídly, architektonickými soubory, jednotlivými památkovými objekty, strukturou pozemků, komunikacemi, vodními plochami, vodními toky, trvalými porosty a realizovanými kompozičními záměry v krajině vykazují významné kulturní hodnoty, slouží rozhodnutí a opatření orgánů státní památkové péče, jakož i jiných orgánů státní správy podle zvláštních předpisů, ve kterých se respektují:

- a) výsledky stavebně historických, urbanistických, archeologických a památkových průzkumů, rozborů a výzkumů území a výsledky rozborů biologické složky území,
- b) výsledky stavebně historických a restaurátorských průzkumů jednotlivých objektů,
- c) hodnoty historického prostředí zóny ve vztahu k využití dotčených objektů, prostorů a částí území a k zachování a obnově historických dřevin,
- d) historický charakter, vzájemné prostorové uspořádání, krajinné dominanty a měřítko jednotlivých objektů, sídelních útvarů a krajiny,
- e) ochrana archeologických artefaktů.“

V daném případě je stěžejním písmeno e), které jasně určuje, že jedním z předmětů ochrany prohlášené krajinné památkové zóny jsou archeologické předměty. Tedy předměty nacházející se pod zemí.

Pozemek, kde obviněný našel kosterní pozůstatky se nachází v těsném sousedství lesa Svíb, který byl jedním z několika center, kde se odehrály nejkrvavější bojové střety: „Nejvíce lokalit souvisejících s konáním bitvy a největší koncentrace pomníků, památníků a křížů je v okolí Chlumu a v lese Svíbu. ... V lese Svíbu lze například u větších pomníků a památníků situovaných na okraji lesa spatřit dochovanou část cizokrajných dřevin upozorňujících na umístění pomníků v porostním plášti. ... Les Svíb je protkán kovovými kříži, které označují společné hroby u cest, v porostech, v rovině, ve svahu, v podstatě na celé ploše lesa. Působí skromně, ale představují silné memento. V lese se také nachází množství praporek a plukovních pomníků. Hodně jich stojí podél hřebenové cesty nazývané Alej mrtvých a na východním a jižním okraji lesa. Ve špičce jižního okraje, u vstupu do lesa od Čistěvsí, se nachází pomník zvaný Myslivec (č. 292), postavený na památku rakouského 8. praporu polních myslivců. Na některých místech v lese je dodnes možné identifikovat

víceméně přesný půdorys hromadných hrobů prostřednictvím porostových příznaků." (PACÁKOVÁ – HOŠŤÁKOVÁ, Božena: Bojiště u Hradce Králové. In: KUČA, Karel – KUČOVÁ, Věra – SALAŠOVÁ, Alena – VOREL, Ivan – WEBER, Martin a kol.: Krajinné památkové zóny. Praha 2015, s. 51–81).

Tolik k dosavadnímu průběhu věci.

Správní orgán se dále zabýval tím, zda jednání obviněného lze považovat za přestupek tak, jak je definován v ust. § 5 PřestZ, tj. zda vykazuje formální a materiální znaky přestupku.

Nejprve se tak správní orgán věnoval tomu, zda zde existuje objekt přestupku, tj. zákonem chráněný zájem. Takovým zákonem chráněným zájmem je v daném případě nesporně archeologické dědictví, jehož ochrana je zakotvena v již citovaném PamZ, konkrétně v jeho třetí části. Nedílnou součástí právního systému České republiky je na úseku ochrany archeologického dědictví rovněž Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná) publikovaná pod č. 99/2000 Sb. m. s. Cílem této úmluvy je podle jejího čl. 1 odst. 1 „ochraňovat archeologické dědictví jako zdroj evropské kolektivní paměti a jako nástroj historického a vědeckého studia“. O veřejném zájmu v oblasti zachování kulturního dědictví tak není pochyb. O významu tohoto veřejného zájmu svědčí i to, že v Preambuli Ústavy se uvádí, že „(...) My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, (...) odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství, odhodláni řídit se všemi osvědčenými principy právního státu, prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců přijímáme tuto Ústavu České republiky.“ Z výše uvedeného vyplývá, že veřejný zájem na ochraně archeologického dědictví existuje nejen na národní, ale i mezinárodní úrovni.

Dále se správní orgán zabýval tím, zda lze v daném případě hovořit o společenské škodlivosti řešeného činu, tedy zda jednáním obviněného došlo k porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem.

Dle čl. 1 odst. 2 výše citované Úmluvy se za součásti archeologického dědictví považují „(i) veškeré pozůstatky a objekty a jakékoli jiné stopy po lidstvu z minulých období, jejichž uchování a studium umožňuje vysledovat vývoj historie lidstva a jeho vztah k přirozenému prostředí, „(ii) o nichž jsou hlavními zdroji informací vykopávky nebo objevy a další metody výzkumu lidstva“ a „(iii) které jsou situovány na jakémkoli místě, které spadá pod jurisdikci Stran“, tj. signatářů úmluvy, k nimž patří rovněž Česká republika. Dle čl. 1 odst. 3 se do archeologického dědictví zahrnují „stavby, konstrukce, skupiny budov, zastavěná území, movité objekty, památky dalšího druhu a také jejich související prostředí nacházející se jak na souši, tak pod vodou“. V ustanovení § 23 odst. 1 PamZ je pak archeologický nález definován jako „věc (soubor věcí), která je dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí“.

Obviněný dne 18. 4. 2020 na poli v katastru obce Máslojedy na území prohlášené krajinné památkové zóny prováděl archeologický výzkum za pomoci detektoru kovu, při kterém našel předměty patřící účastníkovi výše zmíněné bitvy a lidské kosterní pozůstatky, které tak nesporně jsou archeologickými nálezy ve smyslu citovaných definic, a to bez ohledu na jejich památkovou hodnotu.

Pokud jde o pojem archeologický výzkum, tento pojem v obecně závazných předpisech neexistuje. Je proto nutné se řídit významem slova v běžném jazyce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2009, č. j. 2 As 37/2009-62, www.nssoud.cz). Správní orgán zde odkazuje na interní předpis Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i., který definici tohoto pojmu podává takto: „záchranný archeologický výzkum (dále jen výzkum) je odbornou archeologickou činností vyvolanou ohrožením či narušením území s archeologickými nálezy. Výsledkem výzkumu je soubor artefaktů (movitých nálezů) a nálezová zpráva (zpráva o

výsledcích výzkumu dle dikce § 21 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění), která detailně dokumentuje a interpretuje archeologické situace nenávratně zničené stavební, těžební či jinou činností. Z tohoto důvodu se výzkumem rozumějí veškeré etapy archeologické práce na území s archeologickými nálezy až do stadia nálezové zprávy, tedy vlastní terénní práce (odkryv), provedení úplné dokumentace odkrytých situací, geodetické zaměření plochy výzkumu, evidence a ošetření movitých archeologických nálezů, další zpracování terénní dokumentace podle obvyklého standardu (např. překreslení plánů, digitalizace), dokumentace movitých nálezů včetně jejich případné konzervace, uložení movitých nálezů do vhodného depozitáře, analýza odebraných vzorků (kromě artefaktů také např. zvířecích a lidských kostí, zbytků rostlin, mineralogických materiálů atd.) a komplexní vyhodnocení výsledků výzkumu. Nedílnou součástí výzkumu je i jeho přípravná fáze, tj. terénní průzkum území s archeologickými nálezy podle potřeby (např. povrchový sběr, geofyzikální měření, letecké snímkování), shromáždění informací o starších nálezech z odborných archivů a jejich vyhodnocení“ (viz např. 10. 8. 2020).

Užití detektorů kovů je přitom považováno za jednu z metod archeologického výzkumu, jak vyplývá nejen z citované Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná) publikované pod č. 99/2000 Sb. m. s. (viz čl. 3 odst. (iii) této Úmluvy), ale i z odborné literatury obsahující aktuální stupeň poznání v oblasti archeologické památkové péče, kde se mimo jiné uvádí: „Nedestruktivní postupy umožňují rozpoznat archeologické prameny (a) vyhledáváním na povrchu viditelných artefaktů a antropogenních tvarů reliéfu (nemovitých artefaktů), nebo (b) identifikací pramenů pomocí jejich ekofaktních vlastností. Z praktického hlediska je účelné vymezit čtyři širší oblasti a zhruba deset skupin nedestruktivních postupů (...) Druhou oblast tvoří metody vycházející z aplikace speciálních přírodovědných postupů. Jde především o různé geofyzikální metody, užití detektorů kovů a geochemické metody“ (viz teze doktorské disertační práce k získání vědeckého titulu „doktor věd“ ve skupině věd historických – uchazeč: Martin Kuna, název: Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody, cíle. Pracoviště uchazeče: Archeologický ústav AV ČR Praha, datum: prosinec 2006, s. 2).

Činnost obviněného je tak nepochybně možné podřadit pod pojem archeologický výzkum.

Podle čl. 3 citované Úmluvy se Česká republika zavázala za účelem zachování archeologického dědictví a zaručení toho, aby archeologické výzkumy byly vědecky smysluplné, zabránit jakýmkoli nezákonným vykopávkám nebo odstraňování součástí archeologického dědictví a zajistit, aby archeologické vykopávky a průzkumy byly prováděny vědeckým způsobem. V návaznosti na to se Česká republika zavázala rovněž k tomu, že zajistí, „aby vykopávky a další potenciálně destruktivní techniky byly prováděny pouze kvalifikovanými, zvláště oprávněnými osobami“ (viz čl. 3 odst. (ii) Úmluvy) a „učinit používání detektorů kovů a jakýchkoli jiných detekčních zařízení nebo postupů archeologického výzkumu předmětem specifického předchozího oprávnění“ (viz čl. 3 odst. (iii) Úmluvy). Tato skutečnost byla zakotvena také v § 21 PamZ. Toto ustanovení předpokládá, že provádění archeologických výzkumů, bez ohledu na používanou metodu, vyžaduje povolení Ministerstva kultury ČR vydané se souhlasem Akademie věd ČR a dále uzavření dohody mezi osobou, která získá takové povolení, a Akademií věd ČR o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů. Tedy i používání detektorů kovů pro prospekci terénu za účelem objevení archeologických nálezů patří mezi činnosti, k nimž je třeba mít povolení Ministerstva kultury ČR a následně i uzavřenou dohodu s Akademií věd ČR. Tímto oprávněním (ani příslušnou dohodou) však pan _____ nedisponuje.

Jednání obviněného, pana _____, lze tedy označit za společensky škodlivý čin, neboť jím došlo minimálně k ohrožení zájmu chráněného zákonem.

Správní orgán tak nemá pochybnost o tom, že došlo ke spáchání přestupku tak, jak je definován v ust. § 5 PřestZ („Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je

v zákoně za přešupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin“).

Na základě shromážděných podkladů pro vydání rozhodnutí má správní orgán za nesporné, že uvedenou činnost, tj. provádění detektorového výzkumu a vyzvedávání nálezů, je třeba považovat za archeologický výzkum na památkově chráněném území, tedy na území s archeologickými nálezy, přičemž výzkum prováděl obviněný, pan I. a to dne 18. 4. 2020, přičemž provádění archeologického výzkumu je podle § 21 PamZ vyhrazeno pouze osobám, kterým bylo uděleno Ministerstvem kultury ČR oprávnění provádět archeologické výzkumy a které zároveň uzavřely s AV ČR dohodu o podmínkách a rozsahu provádění těchto výzkumů.

Dle § 39 odst. 2 písm. g) PamZ se fyzická osoba dopustí přešupku tím, že provádí v rozporu s § 21 odst. 2 archeologický výzkum, nebo provádí archeologický výzkum, přestože není osobou oprávněnou k výzkumům podle § 21a odst. 2.

Podle § 39 odst. 5 písm. b) PamZ může být fyzické osobě za provádění archeologického výzkumu v rozporu s § 21 odst. 2 PamZ, tedy za přešupek, jehož skutková podstata je uvedena v § 39 odst. 2 písm. g) PamZ, uložena pokuta až do výše 4.000.000,- Kč.

Dle § 23a odst. 1 PamZ jsou movité archeologické nálezy vlastnictvím kraje, nejsou-li vlastnictvím státu nebo obce podle odstavce 2.

V úvahách o stanovení výše pokuty posoudil správní orgán případ ve vztahu ke kritériím uvedeným v § 37 a § 38 PřestZ následovně.

Ke způsobu spáchání přešupku správní orgán uvádí, že pan I. přešupek spáchal ve formě aktivního konání, a to nedbalostním jednáním. Pan I. se předmětného dne 18. 4. 2020 pohyboval na poli u obce Másloiedy, přičemž aktivně používal detektor kovů k vyhledávání předmětů. Obviněný, pan I., se této činnosti věnuje již delší dobu, přičemž všechny své nálezy odevzdává do Muzea východních Čech v Hradci Králové, což vyllynulo i z vyjádření muzea.

Dále se správní orgán zabýval následky řešeného přešupku. Jak vyllynvá z výše uvedeného, je předmětné území památkově chráněným územím s archeologickými nálezy. Jedná se o památkově chráněné území, kde lze oprávněně předpokládat zvýšený výskyt archeologických nálezů. Pan I. dne 18. 4. 2020 s pomocí detektoru kovů objevil na předmětném pozemku a následně vyzvedl celkem 38 předmětů a lidské kosti, které Vojenský historický ústav Praha, ve svém posudku označil za hrob rakouského pěšáka padlého v bitvě 3. července 1866. Podle výpovědi obviněného tyto předměty nepocházejí z povrchového sběru, ale bylo nutné udělat cca 40 cm výkop. Tudíž je jasné, že pan I. měl u sebe nástroje nezbytné k provádění výkopů. Správní orgán tak má za to, že obviněný svým počínáním veřejný zájem, kterým je ochrana archeologického dědictví (viz výše), porušil. Jak vyllynvá z odborných publikací obsahujících aktuální stupeň poznání v dané oblasti, nejenom výkopy, ale už i povrchovým sběrem lze získat movité nálezy, které mají vypovídací hodnotu pro další poznání historie jednotlivých míst, přičemž povrchový výskyt archeologických nálezů je ve středoevropských podmínkách vázán na zemědělsky využívanou krajinu (viz např. teze doktorské disertační práce k získání vědeckého titulu „doktor věd“ ve skupině věd historických – uchazeč: Martin Kuna, název: Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody, cíle. Pracoviště uchazeče: Archeologický ústav AV ČR Praha, datum: prosinec 2006, s. 8.).

K okolnostem přešupku správní orgán uvádí, že pan I. se, dle své výpovědi, věnuje předmětné činnosti, která je považována za standardní metodu archeologického výzkumu (viz výše), již poměrně dlouhou dobu a má určitou povědomost o tom, že nepostupuje v souladu se zákonem. Správní orgán je nucen podotknout, že v daném případě nepochybně

ztěžuje orientaci v problematice zákonné úpravy archeologického výzkumu s pomocí detektorů kovů i množství někdy i zavádějících a nepřesných informací, které se objevují na nejrůznějších internetových stránkách věnovaných této činnosti. V určitém smyslu lze tuto skutečnost vnímat jako polehčující okolnost. Rovněž tak za polehčující okolnost považuje správní orgán to, že obviněný odevzdal (pravidelně odevzdává) celý nalezený soubor příslušnému archeologickému pracovišti.

K míře zavinění i na základě výše uvedeného správní orgán konstatuje, že pan [] si v dané chvíli zřejmě neuvědomil, že se dopouští protizákonného konání. Jeho počínání lze označit za nedbalostní jednání ve formě aktivního konání, a to ve formě nedbalosti nevědomé tak, jak ji definuje ust. § 15 odst. 3 písm. b) PřestZ („nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl“). Míru zavinění si tak správní orgán vyhodnotil jako polehčující okolnost.

K pohnutkám a k osobě pachatele správní orgán konstatuje, že pan [] je zletilý, duševně zralý a vyspělý. Dále vzal správní orgán v úvahu, že při jednání před správním orgánem si obviněný uvědomil své pochybení a uznal odpovědnost za přestupek. Správní orgán dále zohlednil, že tento doposud nebyl za deliktní jednání na úseku státní památkové péče postižen. Tyto skutečnosti vyhodnotil správní orgán v jejich souhrnu jako polehčující.

Postižení pana [] pro týž skutek v disciplinárním řízení není správnímu orgánu známo.

K výši sankce správní orgán uvádí, že dal obviněnému možnost seznámit se shromážděnými podklady a vyjádřit své stanovisko, toho obviněný nevyužil. Správní orgán má za to, že s ohledem na to, že při splácení pokuty lze využít splátkového kalendáře, nepovažuje stanovenou výši pokuty za likvidační. Při svých úvahách se odvolací orgán opíral o nálezy Ústavního soudu České republiky sp. zn. Pl.ÚS ze dne 25. 10. 2011 (N 183/63 SbNU 117; 22/2012 Sb.), kde se uvádí, že uložení peněžité pokuty do výše 50.000,- Kč není obecně způsobilé „způsobit „likvidační“ následky, tj. ohrozit existenci či důstojnost člověka.“ Přičemž se zde zároveň uvádí, že podstatou uložení sankce je to, aby tato skutečnost byla pro pachatele nepřijemná, neboť, jak se zde uvádí „pokud by tomu tak nebylo, vytratil by se generálně preventivní smysl sankcí.“ Závěrem správní orgán dále odkazuje rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu spis. zn. 6 A 147/2002 – 35 z 10. 10. 2003, kde je zdůrazněno, že ukládaná pokuta musí nutně odrážet také výraznou míru poškození veřejného zájmu.

Podle ust. § 2 odst. 4 SŘ správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly důvodné rozdíly. Správní orgán přihlédl ke všem zjištěným skutečnostem případu a ve vazbě na jejich posouzení ve vztahu ke stanoveným kritériím (viz ust. § 37 a § 38 PřestZ), konstatuje, že pan [] svým aktivním jednáním ohrozil výše uvedený veřejný zájem na ochraně archeologického dědictví, a to v míře vyšší než nepatrné, neboť není pochyb o tom, že prováděl činnost, která je destruktivním archeologickým průzkumem na památkově chráněném území s archeologickými nálezy, přestože není osobou oprávněnou tyto výzkumy provádět, tj. postupoval v rozporu s ustanovením § 21 odst. 2 PamZ. Pan [] do protokolu při ústním jednání uvedl, že celý soubor předal do Muzea východních Čech v Hradci Králové. V úvahách o konečné výši pokuty vzal správní orgán v potaz i všechny výše uvedené polehčující okolnosti, včetně následků přestupku (viz výše) a uložil pokutu ve výši 50.000,- Kč, tj. ve výši 1,25 % horní hranice sazby.

Jak správní orgán konstatuje ve výrokové části tohoto rozhodnutí, vzhledem k tomu, že pan [] byl uznán vinným z přestupku, ukládá se mu v souladu s ust. § 95 odst. 1

PřestZ povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000,- Kč. Paušální výši nákladů řízení stanoví vyhláška Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění. O snížení výše paušální částky či upuštění od uložení povinnosti nahradit náklady řízení z důvodů hodného zvláštního zřetele nebylo požádáno.

Správní orgán po posouzení všech podkladů a zjištění ve výše uvedené věci došel k závěru, který je obsažen ve výrokové části tohoto rozhodnutí. Při posuzování se řídil platnými právními předpisy (zejména zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění; vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění; zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění; zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění; Listina základních práv a svobod (čl. 35, odst. 3: „Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem“), která je součástí Ústavy České republiky), a judikáty Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu ČR.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 81 odst. 1 a § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení odvolání. Odvolání má podle § 97 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, odkladný účinek.

Lhůta pro podání odvolání počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 tohoto zákona, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastížen, rozhodnutí se uloží u správního orgánu, který ho vyhotovil, u obecního úřadu nebo v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání odvolání).

Doručení písemností pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty.

Odvolání se podává u Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odbor kultury a památkové péče, oddělení památkové péče. Nerozhodne-li, dle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, o odvolání Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor kultury a památkové péče, oddělení památkové péče, sám, rozhodne o odvolání odvolací správní orgán, kterým je Ministerstvo kultury České republiky.

Odvolání musí mít náležitosti podání uvedené v § 37 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá, a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

Odvolání se podle § 82 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu, a

aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Ing. Milan Smolík
vedoucí oddělení památkové péče

Stejnopis obdrží:
Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor organizační a právní (po nabytí právní moci)